

Bomenstichting, Oudegracht 201bis, 3511 NG Utrecht
www.bomenstichting.nl

contactpersoon afdeling Amsterdam

Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Zuid
Postbus 74019
1070 BA Amsterdam

Amsterdam, 28 februari 2011

Bezwaarschrift

kapvergunning Vrijheidslaan 36-72, 1078 PL: kap van zeven Hollandse lindes, staande in de openbare ruimte aan de noordelijke ventweg i.v.m. het uitvoeren van groot onderhoud, verzonden d.d. 21 januari 2011. Dossiernummer 60-171980

Geacht college,

Hierbij maken wij bezwaar tegen uw besluit van 21 januari 2011, waarbij u een kapvergunning heeft verleend voor het kappen van zeven Hollandse lindes, bomen nummers 68, 82, 83, 84, 85, 88 en 90, staande in de openbare ruimte langs de noordelijke ventweg van de Vrijheidslaan ter hoogte van huisnummers 36, 58, 60, 62, 66, 68 en 72. Vergunning is verleend voor zeven bomen. Eén boom, nummer 88, kan volgens het bij de vergunning gevoegde rapport van Pius Floris wegens de wortelstructuur niet worden gehandhaafd, deze boom blijft in dit bezwaarschrift buiten beschouwing. Het bezwaar richt zich tegen de voorgenomen kap van de bomen ter hoogte van de huisnummers 36, 58, 60, 62, 66 en 72 (bomen nummers 68, 82, 83, 84, 85 en 90).

Bomenstichting belanghebbende

Doelstelling

De Bomenstichting is een landelijke stichting, opgericht in 1970. Volgens artikel 2 van haar statuten, zoals deze luiden per 15 januari 2008, heeft de Bomenstichting ten doel:

1. Het bevorderen van de zorg en aandacht voor bomen, omdat deze een onmisbare schakel vormen in het leven op aarde en dus onmisbaar zijn voor de mens, en voorts al

hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

2. Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer:

- vergaarde kennis in de vorm van voorlichting en adviezen aan verschillende doelgroepen over te dragen;
- het stimuleren van overheid, bedrijfsleven, particulieren en instellingen op het gebied van onderzoek, onderwijs en voorlichting om zich voor dit doel in te zetten en door coördinerend op te treden bij op dit doel gerichte initiatieven van anderen;
- het voeren van bezwaar- en beroepsprocedures bij bedreigingen van bomen in het algemeen en bij dreigende kap in het bijzonder.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 1:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt onder belanghebbende verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.

Ingevolge het derde lid worden ten aanzien van rechtspersonen als hun belangen mede beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

Sinds 1 oktober 2008 worden door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State strengere eisen gesteld aan de feitelijke werkzaamheden van een algemeen belang behartigende rechtspersoon. De feitelijke werkzaamheden mogen niet alleen bestaan uit het in rechte opkomen tegen besluiten.

Uitspraken van 1 oktober 2008, LJN BF3913, BF3912 en BF3911, AB 2008, 348 m.nt. Michiels.

Voorbeelden van feitelijke werkzaamheden die in dit verband wel als voldoende worden beschouwd, zijn: het geven van lezingen, het aankarten van knelpunten bij een ministerie en regionale overheden, het deelnemen aan overleggen om oplossingen voor problemen te bewerkstelligen en het adviseren van milieuorganisaties.

ABRvS 28 oktober 2008, LJN BG3360, AB 2008, 351 m.nt. F.C.M.A. Michiels (Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.).

Zie ook ABRvS 26 november 2008, LJN BG5311 (Gelderse Milieufederatie), waarin het geven van cursussen en lezingen en het deelnemen aan klankbordgroepen en projectgroepen voor het opstellen van documenten en plannen over verschillende milieuonderwerpen voldoende werd geacht.

Een lokaal opererende stichting met een statutaire doelstelling die in territoriaal opzicht onbegrensd is, moet kunnen aantonen dat haar feitelijke werkzaamheden aanknopingspunten bieden voor een inzichtelijke afbakening van de belangen die zij in het bijzonder behartigt.

ABRvS 6 februari 2009, LJN BH2525, AB 2009, 182 m.nt. B.W.N. de Waard (Stichting Arent van 's-Gravesande).

Toepassing wettelijk kader op Bomenstichting

Aangezien de Bomenstichting een landelijk opererende stichting is, is niet van belang dat haar statutaire doelstelling in territoriaal opzicht onbegrensd is. Ook wordt de Bomenstichting niet geraakt door de jurisprudentie dat de feitelijke werkzaamheden niet alleen mogen bestaan uit het in rechte opkomen tegen besluiten. De Bomenstichting verricht voldoende feitelijke werkzaamheden naast het in rechte opkomen tegen besluiten. Dit laatste is slechts een klein onderdeel van haar activiteiten. De activiteiten van de Bomenstichting bestaan onder meer uit de volgende.

De Bomenstichting geeft elk jaar lezingen en workshops over boomgerelateerde onderwerpen. Ook worden cursussen, congressen en voorlichtingsbijeenkomsten voor boombeheerders en beleidsmedewerkers van gemeenten gegeven. Van 2006 tot 2009 heeft de Bomenstichting het programma 'Duurzaam Boombeheer' gedraaid. Doel van dit programma was om gemeenten te stimuleren een beter bomenbeleid te gaan voeren. In dit verband werd individuele ondersteuning aan gemeenten gegeven. Daarnaast werden algemene instrumenten en modellen ter verbetering van het bomenbeleid van alle gemeenten ontwikkeld. In 2008 en 2009 organiseerde de Bomenstichting lokale boomverkiezingen. Met de vraag 'Welke boom heeft de X-factor?' ging de Bomenstichting op zoek naar de favoriete bomen van mensen in diverse gemeenten verspreid over heel Nederland. Doel van dit project was met name om bomen ook bij jongeren onder de aandacht te brengen. In 2009 is de Bomenstichting het tweejarig project 'Hoera, een burgerinitiatief!' gestart. Dit project beoogt gemeenten richtlijnen te geven hoe om te gaan met initiatieven van burgers die eigen ideeën met betrekking tot groen willen verwezenlijken. Uiteraard beschikt de Bomenstichting ook over een website en een kwartaalblad voor haar donateurs en geeft zij regelmatig boeken en brochures uit met betrekking tot de onderwerpen waarmee zij zich bezighoudt.

De Amsterdamse afdeling van de Bomenstichting adviseert bewoners en bewonersorganisaties over bedreigingen van groen. Daarnaast wordt getracht het bomenbeleid en de kapverordeningen van de verschillende stadsdelen te verbeteren. In 2009 is een inspraakreactie ingediend met betrekking tot het door voormalig stadsdeel

Slotervaart voorgestelde kapvergunningenbeleid. In 2011 is een inspraakreactie ingediend met betrekking tot het conceptbomenbeleid en de conceptbomenverordening van stadsdeel Centrum. Een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden van de Amsterdamse afdeling bestaat uit overleg met de gemeente en instellingen in geval van naderende bouwwerkzaamheden. Met het ingenieursbureau van de gemeente Amsterdam en de dienst Zuidas wordt meegedacht over de mogelijkheden van tijdelijk groen in het Kenniskwartier. Met de Vrije Universiteit vinden besprekingen plaats over de compensatie van groen dat door nieuwbouw verloren is gegaan. De Amsterdamse afdeling opereert daarnaast ook buiten Amsterdam, in gemeenten in Noord-Holland en Utrecht waar de Bomenstichting nog geen lokale contactpersonen heeft. Indien nodig worden bezwaar- en beroepsprocedures tegen kapvergunningen gevoerd.

Ten slotte kan erop worden gewezen dat de Bomenstichting tot nu toe door alle rechters als belanghebbende is aangemerkt.

Zie onder meer Rb. 's-Hertogenbosch 17 november 2009, LJN BK3464, M en R 2010/2, nr. 13 m.nt. FW:

“De feitelijke werkzaamheden waarmee de Bomenstichting haar doelstelling tracht te bereiken zijn talrijk. De Bomenstichting heeft in samenwerking met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onder andere een landelijk register van monumentale bomen opgesteld, in welke register ook de museumtuin van het Noordbrabants Museum is opgenomen. Daarnaast heeft de Bomenstichting een boekje opgesteld over hoe zorgvuldig om te gaan met bomen tijdens de uitvoering van bouwplannen. Voor het overige organiseert de Bomenstichting in heel Nederland veel verschillende activiteiten.”

De omstandigheid dat de statutaire doelstelling van de Bomenstichting niet is begrensd tot het bevorderen van de zorg en aandacht voor bomen in een bepaalde regio of gemeente, brengt niet mee dat deze onvoldoende onderscheidend is. Zie de genoemde uitspraak van Rb. 's-Hertogenbosch van 17 november 2009:

“Het statutaire doel van de Bomenstichting is weliswaar slechts in functioneel en niet in territoriaal opzicht afgebakend, maar de Bomenstichting heeft hierover ter zitting aangevoerd dat zij in het land vele afdelingen heeft die lokaal werkzaam zijn. In dat geval acht de rechtbank het feit dat de (landelijk geldende) statutaire doelstellingen van de Bomenstichting territoriaal weinig begrensd zijn, minder relevant.”

Zie ook:

Vrz-rechter Rb. Amsterdam 19 oktober 2010, AWB 10/4486 BESLU en AWB 10/4141 BESLU, niet gepubliceerd:

“Het feit dat verzoekster in Utrecht is gevestigd en in heel Nederland actief is, maakt naar het oordeel van de rechter niet dat haar doelomschrijving onvoldoende geografisch bepaald is of dat zij onvoldoende territoriale binding heeft met Amsterdam.”

De conclusie moet dan ook zijn dat de Bomenstichting in deze procedure belanghebbende is.

Volmacht

Voor de Bomenstichting zijn ongeveer 185 lokale contactpersonen actief die gemachtigd zijn om namens de stichting op te treden. De statuten en een uittreksel KvK hebben wij op 19 januari 2011 per e-mail aan de behandelend ambtenaar, de heer B. Guenther, toegezonden. Indien u wenst dat u een schriftelijke machtiging wordt toegezonden, kunnen wij deze per post nazenden, waarbij wij u verzoeken ons daarvoor een ruime termijn (minimaal vier weken) te geven, aangezien de ondertekeningsprocedure enige tijd vergt.

Toepasselijk recht; Bomenverordening Stadsdeel Zuid 2010 ten onrechte toegepast

In het bestreden besluit is gesteld dat de vergunningaanvraag, die op 28 september 2010 is ingediend, is behandeld overeenkomstig de op 1 oktober 2010 in werking getreden Bomenverordening Stadsdeel Zuid 2010. Ingevolge artikel 19 lid 1 van deze verordening worden vergunningaanvragen die zijn ingediend voor de inwerkingtreding van deze verordening en waarop vóór het in werking treden nog niet is beslist, overeenkomstig deze verordening behandeld. Deze bepaling is echter onverbindend. In het navolgende wordt dit toegelicht.

De Bomenverordening Stadsdeel Zuid 2010 bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning van het Dagelijks Bestuur een houtopstand te vellen of te doen vellen. Op een aanvraag om kapvergunning die is ingediend vóór 1 oktober 2010 kan echter geen omgevingsvergunning worden verleend. De Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Invoeringswet Wabo) bepaalt immers dat het recht zoals dat gold onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 Wabo (1 oktober 2010) van toepassing blijft op de voorbereiding en vaststelling van de beschikking op een aanvraag om een vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, van de Wabo, indien voor dat tijdstip een aanvraag is ingediend (artikel 1.4 Invoeringswet Wabo). Een bepaling in een gemeentelijke verordening waarin staat dat op een aanvraag voor het vellen van houtopstand die is ingediend vóór 1 oktober 2010 de vanaf 1 oktober

2010 geldende verordening van toepassing is, is ten gevolge van de Invoeringswet Wabo van rechtswege vervallen (artikel 122 Gemeentewet).

Het gaat hier om een aanvraag voor het kappen van bomen op het grondgebied van voormalig stadsdeel Zuideramstel die is ingediend op het moment dat de kapverordening van dit stadsdeel, de Kapverordening Stadsdeel Zuideramstel, nog van kracht was, gelet op artikel 47 van de Verordening op de stadsdelen. Deze kapverordening is op de voorbereiding van het besluit van toepassing.

Vergunning van rechtswege geweigerd

Het feit dat de Kapverordening Stadsdeel Zuideramstel op de voorbereiding van het besluit van toepassing is, brengt mee dat de kapvergunning op 10 november 2010 van rechtswege is geweigerd, aangezien niet binnen zes weken na ontvangst van de aanvraag (28 september 2010) daarop is beslist (artikel 4 Kapverordening Stadsdeel Zuideramstel). Het verweer dat de beslistermijn pas zou zijn begonnen op 15 november 2010, omdat de laatste aanvullende informatie op die datum is ontvangen, gaat niet op. Ook dan is immers sprake van een weigering van rechtswege, te weten op 28 december 2010, omdat niet binnen zes weken na 15 november 2010 is beslist.

Overigens betwisten wij dat de termijn voor het geven van een beschikking zou zijn opgeschort. Dit is alleen mogelijk wanneer de aanvrager krachtens artikel 4:5 Awb is uitgenodigd de aanvraag aan te vullen of schriftelijk met uitstel heeft ingestemd of de vertraging aan hem kan worden toegerekend (artikel 4:15 Awb). Hiervan is niet gebleken. Wij handhaven dan ook ons standpunt dat de weigering van rechtswege op 10 november 2010 is ontstaan.

Ten slotte is niet juist dat het conceptbesluit volgens artikel 3:11 lid 1 Awb ter inzage is gelegd. De uniforme openbare voorbereidingsprocedure is immers niet van toepassing. Overigens zou de termijn van terinzagelegging dan zes weken bedragen en niet vier weken (artikel 3:16 Awb).

Overige bezwaren

De reden om een kapvergunning te verlenen voor de bomen op de noordelijke ventweg van de Vrijheidslaan ter hoogte van de huisnummers 36, 58, 60, 62, 66 en 72 (bomen nummers 68, 82, 83, 84, 85 en 90) is dat u het gelijk houden van het aantal parkeerplaatsen belangrijker acht dan het behoud van deze bomen. Zoals wij in onze zienswijze van 30 december 2010 reeds duidelijk hebben gemaakt, delen wij dat standpunt niet. Wij hebben er in dit verband onder meer op gewezen dat hier sprake is van waardevolle bomen van circa 45 jaar oud met een redelijke toekomstverwachting aan

een drukke verkeersweg en dat het belang van dit groen voor het stadsschoon en het milieu ter plaatse vele malen groter is dan het belang van het behoud van enkele parkeerplaatsen.

In reactie hierop is in het bestreden besluit gesteld dat in de staf van het voormalige stadsdeel Zuideramstel van 22 maart 2010 bewust is gekozen voor een herprofileringsvariant dat een compromis vormt tussen het aantal te kappen bomen en het te verliezen aantal parkeerplaatsen. Deze overweging snijdt naar ons oordeel geen hout. Er is geen sprake van een compromis, integendeel. Het aantal parkeerplaatsen blijft gewoon gelijk, ten koste van zes gezonde, beeldbepalende bomen die behouden zouden kunnen worden bij een iets andere inrichting.

Bovendien hebben wij u in onze zienswijze gevraagd om van de keuze voor deze variant terug te komen gezien het grote belang voor het stadsschoon en het milieu van deze bomen. In het bestreden besluit is hierop niet ingegaan. De vergunning is verleend door de afdelingsmanager Vergunningen, die het nieuwe dagelijks bestuur kennelijk niet heeft voorgelegd of naar aanleiding van de zienswijze een heroverweging geboden is. Wij verzoeken u hierbij deze heroverweging alsnog te maken. Deze heroverweging zou naar ons oordeel moeten leiden tot het behoud van de bomen.

Wij wijzen in dit verband op het Programma-akkoord Stadsdeel Zuid 2010-2014 'Vernieuwen, Verbinden, Vereenvoudigen' van mei 2010 waarin het belang van een groene omgeving wordt benadrukt: Amsterdam Zuid kan nog groener worden, bijvoorbeeld door het planten van bomen. Zie ook de verkiezingsprogramma's van de coalitiepartijen. Bijvoorbeeld dat van de PvdA in Amsterdam Zuid:

"Het groen in de straten en de stadsparken is van grote waarde voor de leefkwaliteit in het stadsdeel. Stadsdeel Zuid heeft prachtige parken, groene straten en ontelbare prachtige bomen. Hierop moeten we zuinig op zijn en een goed beheer voeren. Daar waar mogelijk moeten de groenvoorzieningen worden uitgebreid."

Ook de VVD wil - zie Verkiezingsprogramma VVD Stadsdeel Amsterdam Zuid 2010-2014 - dat Amsterdam Zuid groener wordt.

Voorts dient u naar ons oordeel rekening te houden met hetgeen wij ook reeds in onze zienswijze hebben aangevoerd, te weten dat het beleid is van uw college om bij herprofilering en herinrichting slechts in zeer incidentele gevallen gezonde bomen te kappen. Dit is slechts aan de orde als meer dan 70% van de bomen in een rijbeplanting of bomenlaan in een matige tot slechte conditie verkeert. In het bestreden besluit wordt gesuggereerd dat het dagelijks bestuur hier geen boodschap aan heeft of dit beleid niet

zou hebben omarmd en dat het om een gewone belangenafweging zou gaan tussen het belang van behoud van de bomen en het belang van de werkzaamheden. Wij kunnen dit niet begrijpen en menen dat hier sprake moet zijn van een vergissing. In de Beleidsuitgangspunten Bomen Stadsdeel Oud-Zuid, versie 2 april 2009, staat immers dat het bij herinrichting in zeer incidentele gevallen kan voorkomen dat ook gezonde bomen worden gekapt en dat uitgangspunt hierbij is dat als meer dan 70% van de bomen in een rijbeplanting in een matige tot slechte conditie verkeert, het de voorkeur heeft om alle bomen in één keer te verwijderen. Dit betekent dat het beleid is om gezonde bomen bij herinrichting niet te kappen als de bomen in de rijbeplanting voor het grootste deel in goede conditie verkeren, zoals in de Vrijheidslaan het geval is.

De onderhavige bomen maken deel uit van de Hoofdbomenstructuur van de Structuurvisie Amsterdam 2040. Tot de Hoofdbomenstructuur behoren de beeldbepalende boombeplantingen waarvan de continuïteit op centraalstedelijk niveau belangrijk is. Dit betekent dat de onderhavige bomen van groot belang zijn voor de stad. De Structuurvisie Amsterdam 2040 is op 16 februari jl. door de gemeenteraad vastgesteld. Gelet hierop zou het wel bijzonder navrant zijn als de kapvergunning in stand wordt gelaten. De bomen maken deel uit van het door de gemeenteraad vastgestelde toekomstbeeld van de stad. Dit brengt mee dat de herinrichting van de straat moet worden aangepast om de bomen te behouden. De in het verleden door het dagelijks bestuur gemaakte afweging is achterhaald. De tegenwerping dat een herplantplicht geldt en dat nieuwe lindes worden teruggeplant, is in dit verband van onvoldoende gewicht. Het zal immers tientallen jaren duren voordat de bomen dezelfde omvang als de huidige hebben bereikt en het gat in de laanbeplanting en de schade aan het milieu enigszins zijn hersteld.

Conclusie

Gezien het vorenstaande menen wij dat de vergunning voor de kap van de bomen ter hoogte van de huisnummers 36, 58, 60, 62, 66 en 72 (bomen nummers 68, 82, 83, 84, 85 en 90) ten onrechte is verleend.

Wij concluderen dan ook dat het bestreden besluit moet worden herroepen en dat het verzoek om kapvergunning alsnog moet worden afgewezen danwel dat de weigering van rechtswege in stand moet worden gelaten.

Wij verzoeken u ons de kosten te vergoeden die wij in verband met dit bezwaar hebben moeten maken.

Ten slotte verzoeken wij u de behandeling van dit bezwaarschrift te voegen met die van het bezwaarschrift tegen uw besluit met betrekking tot de bomen aan de zuidelijke ventweg (dossiernummer 60-171987).

Hoogachtend,

mr. F.C.S. Warendorf,
contactpersoon Bomenstichting

